

Bruselj, 9. marec 2026
(OR. en)

7107/26

SOC 139
JEUN 36
EDUC 75
ECOFIN 299
ANTIDISCRIM 28
FREMP 91
COHOM 54

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	6665/26
Zadeva:	Sklepi Sveta o vlaganju v otroke: krepitev dobrobiti otrok, socialne vključenosti in boja proti revščini otrok v Evropski uniji

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o vlaganju v otroke: krepitev dobrobiti otrok, socialne vključenosti in boja proti revščini otrok v Evropski uniji; Svet EPSCO je sklepe odobril na seji 9. marca 2026.

**Vlaganje v otroke: krepitev dobrobiti otrok,
socialne vključenosti in boja proti revščini otrok v Evropski uniji**

Sklepi Sveta

OB OPOZARJANJU NA NASLEDNJE:

- 1. priznavanje dobrobiti otrok kot medsektorske prednostne naloge EU pomeni sistematično vlaganje v otroke in spodbujanje otrokovih pravic**, kot je določeno v členu 24 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki se pri vseh ukrepih EU na področjih, kot so zdravje, socialna vključenost, izobraževanje in zaščita otrok, v skladu s pristojnostmi EU, uporablja za institucije, organe, urade in agencije EU, za države članice pa samo, kadar izvajajo pravo EU. Socialne, teritorialne, izobraževalne, gospodarske, digitalne, podnebne in okoljske politike lahko med drugim pomembno izboljšajo življenje otrok in njihove obete za prihodnost ter ustvarijo medgeneracijske koristi za zdravje, dobrobit, gospodarstvo ter navsezadnje za naše družbe in demokracije. S tem celostnim pristopom je vsak otrok postavljen v središče evropske agende za trajnost, vključujoč in v prihodnost usmerjen razvoj;
- 2. Konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah (KOP)**, ki so jo ratificirale vse države članice EU, v členu 27 priznava pravico vsakega otroka do življenjske ravni, ki ustreza njegovi telesni, umski, duhovni, nravstveni in družbeni dobrobiti, ter še naprej usmerja ukrepe EU za spodbujanje in varovanje dobrobiti otrok na različnih področjih politike; EU in njene države članice so ratificirale tudi Konvencijo ZN o pravicah invalidov, katere cilj je invalidnim otrokom zagotoviti enake pravice in možnosti;

3. **Evropska unija še naprej izvaja agendo Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in njene cilje trajnostnega razvoja.** Agenda postavlja načela enakosti in nediskriminacije, enakosti spolov, izkoreninjenja revščine ter življenja brez nasilja in izkoriščanja otrok v središče svojih prizadevanj za spodbujanje dobrobiti v vseh življenjskih obdobjih in za zagotovitev, da vsak otrok odrašča dostojanstveno;
4. **v načelu 11 evropskega stebra socialnih pravic je priznано, da imajo otroci pravico do zaščite pred revščino in da imajo otroci iz prikrajšanih okolij pravico do posebnih ukrepov za krepitev enakih možnosti.** Zaradi revščine so otroci pogosto prikrajšani za enak dostop do vključujočih možnosti izobraževanja, dostop do vzgoje in varstva predšolskih otrok, dostop do zdravstvenih in socialnih storitev, ustrezne hrane in nastanitve, podpore družini, zaščite otrok in dostop do informacij. Prekinitev medgeneracijskega kroga prikrajšanosti in revščine je temeljni izziv;
5. **akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic** določa tri krovne cilje EU, ki jih je pozdravil Evropski svet, vključno s ciljem zmanjšanja revščine: do leta 2030 bi se moralo število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, zmanjšati za vsaj 15 milijonov v primerjavi z letom 2019. Akcijski načrt nadalje določa cilj, da bi moralo biti v to zmanjšanje vključenih vsaj pet milijonov otrok. Da bi prispevale k temu cilju na ravni EU, so vse države članice določile nacionalne cilje glede zmanjšanja revščine. 21 držav članic je določilo tudi dopolnilne cilje glede zmanjšanja revščine otrok. Za dosego cilja EU glede revščine otrok do leta 2030 je potreben nadaljnji napredek, saj se je število otrok, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, v letu 2024 v primerjavi z letom 2019 nekoliko povečalo;

6. **namen priporočila Sveta z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke je preprečevanje socialne izključenosti pomoči potrebnih otrok in boj proti njej** ter prekinitve kroga prenašanja revščine. V njem se državam članicam priporoča, naj v skladu z nacionalnimi pristojnostmi otrokom, ki potrebujejo pomoč¹, zagotovijo učinkovit in brezplačen dostop do visokokakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok, izobraževanja in šolskih dejavnosti, zdravstvenega varstva, vsaj enega zdravega obroka vsak šolski dan ter učinkovit dostop do zdrave prehrane in ustrezne nastanitve.
7. **cilj strategije EU o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela Komisija**, je zagotoviti varstvo in spodbujanje otrokovih pravic v vseh politikah EU in nacionalnih politikah. Med drugim se osredotoča na pravico do zaščite, udeležbe in dobrobiti vseh otrok ter na zagotavljanje dostopa do osnovnih storitev za otroke brez vsakršne diskriminacije. Z vključitvijo vidika otrokovih pravic – ob upoštevanju otrokovih koristi – v vse ukrepe EU, tudi na svetovni ravni, se osredotoča zlasti na smiselno, starosti in razvojni fazi primerno sodelovanje otrok pri oblikovanju politik, ki vplivajo na njihovo življenje, zmanjšujejo revščino otrok, spodbujajo enake možnosti, varujejo otroke pred vsemi oblikami nasilja², spodbujajo otrokom prijazno pravosodje ter jih ščitijo in spodbujajo avtonomijo in njihovo udeležbo v digitalni družbi. Priznavanje dobrobiti otrok zahteva tudi zaščito otrok pred aktualnimi konflikti in njihovimi posledicami, ki ne vplivajo le na neposredno vpletene, temveč tudi na tiste, ki so priča takim dogodkom ter se počutijo zaskrbljene in negotove glede prihodnosti;

¹ V evropskem jamstvu za otroke so države članice pozvane, naj opredelijo, kateri otroci potrebujejo pomoč, pri čemer naj upoštevajo konkretno prikrajšanost, s katero se soočajo zlasti: (a) brezdomski otroci ali otroci, ki se soočajo z resno stanovanjsko prikrajšanostjo; (b) otroci z invalidnostjo; (c) otroci, ki imajo težave z duševnim zdravjem; (d) otroci z migrantskim ozadjem ali iz etničnih manjšin, zlasti romski; (e) otroci v alternativni, zlasti institucionalni oskrbi; (f) otroci, ki živijo v negotovih družinskih razmerah;

² Kot je podrobneje opisano v Priporočilu Komisije o razvoju in krepitvi integriranih sistemov za zaščito otrok v njihovo korist (april 2024).

8. v **Priporočilu Sveta z dne 8. decembra 2022 o vzgoji in varstvu predšolskih otrok: barcelonska cilja za leto 2030** so določeni cilji glede stopenj udeležbe otrok v vzgoji in varstvu predšolskih otrok, ki jih je treba doseči do leta 2030, hkrati pa se državam članicam priporoča, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev dostopne, vključujoče, cenovno sprejemljive in visokokakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok ter ustrezno poskrbijo, da se odpravi vrzel, ki zeva v vzgoji in varstvu predšolskih otrok med udeleženoostjo otrok, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, in udeleženoostjo celotne populacije otrok. V priporočilu se opozarja tudi na pomen razpoložljivosti otroškega varstva, ki je združljiva z dobrobitjo in razvojem otroka ter obema staršema omogoča udeležbo na trgu dela, tudi s pokritjem obdobja med koncem ustrezno plačanega starševskega dopusta ali nadomestila zanj ter zakonsko pravico do vzgoje in varstva predšolskih otrok, s čimer se prispeva k zmanjšanju plačne vrzeli med spoloma in podpora enostarševskim gospodinjstvom;
9. **sklepi Sveta z dne 9. junija 2022 o strategiji EU o otrokovih pravicah**, katerih cilj je izboljšanje zaščite otrok in uresničevanje pravic vseh otrok. Priporočilo Sveta z dne 28. novembra 2022 o poteh do uspeha v šoli, katerega cilj je spodbujati boljše in pravičnejše učne rezultate z zmanjšanjem zgodnjega opuščanja šolanja, povečanjem akademskih dosežkov in spodbujanjem dobrobiti v šoli;
10. **sklepi Sveta z dne 27. maja 2025 o spodbujanju in varovanju duševnega zdravja otrok in mladostnikov v digitalni dobi**, v katerih so države članice in Komisija pozvane, naj bolje varujejo duševno in telesno zdravje otrok in mladostnikov s spodbujanjem varne in zdrave uporabe digitalnih orodij ter ustvarjanjem bolj zdravega, varnejšega in starosti primerne digitalnega okolja;

OB PRIZNAVANJU NASLEDNJEGA:

11. predsednica Ursula von der Leyen je v **govoru o stanju v Uniji leta 2025** poudarila, da je nujno potrebna ambiciozna evropska strategija za boj proti revščini, v kateri bo določen načrt za prispevanje pri izkoreninjenju revščine do leta 2050, okrepljen z močnim evropskim jamstvom za otroke, da bi otroke zaščitili pred revščino;
12. **prihodnja strategija EU za boj proti revščini naj bi temeljila na celostnem pristopu** in se uporabljala kot ključni instrument za prekinitev kroga revščine in socialne izključenosti ter kot podpora doseganju krovne cilja Unije za leto 2030, ob polnem spoštovanju načela subsidiarnosti ter raznolikosti nacionalnih sistemov in pristopov pri doseganju tega cilja, pa tudi ambicijam Komisije, da prispeva k izkoreninjenju revščine do leta 2050. Ta strategija bi morala imeti skupaj s krepitvijo evropskega jamstva za otroke pomembno vlogo pri spodbujanju dobrobiti otrok, odpravljanju tudi temeljnih vzrokov revščine otrok s pristopom življenjskega cikla, priznavanju večdimenzionalne narave revščine in socialne izključenosti, krepitvi socialne vključenosti ter spodbujanju zavezanosti Unije enakosti in socialni pravičnosti, ob priznavanju, da revščina otrok zahteva ciljno usmerjene in otrokom prilagojene odzive, ki presegajo splošne ukrepe za boj proti revščini;
13. **od sprejetja evropskega jamstva za otroke leta 2021 je bil sicer dosežen napredek pri izvajanju politik za izboljšanje enakih možnosti otrok**, in sicer z reformami, zlasti na področju vzgoje in varstva predšolskih otrok ter pri zagotavljanju šolskih obrokov, vendar so še vedno potrebna dodatna prizadevanja za podporo vsem otrokom, zlasti tistim, ki jo potrebujejo;
14. vzgoja in varstvo predšolskih otrok sta prva faza izobraževalnega sistema. Sta ključnega pomena za postavitve temeljev za vseživljenjsko učenje, učni uspeh in socialno vključenost ter znatno zmanjšanje neenakosti. Ob upoštevanju nacionalnih okoliščin so potrebna okrepljena prizadevanja za izboljšanje kakovosti, dostopnosti in cenovne sprejemljivosti vzgoje in varstva predšolskih otrok za vse otroke, zlasti tiste v ranljivem položaju;

15. **revščina** je eden od elementov, ki lahko še poslabšajo dejavnike, kot so zanemarjanje, nasilje, socialna izključenost, telesno in duševno zdravje, dostop do storitev ter omejen dostop do mehanizmov zaščite in podpore;
16. **otroci, ki živijo v revščini, se še vedno tisti, ki se pogosteje soočajo z ovirami pri dostopu do storitev, ki so bistvene za njihovo dobrobit**, vključno z vzgojo in varstvom predšolskih otrok, ter do razvoja spretnosti v zgodnjem otroštvu, vključujočega izobraževanja in usposabljanja, informiranja, šolskih dejavnosti, dostopnega zdravstvenega varstva, vključno z duševnim zdravjem, zdrave prehrane, telesnih dejavnosti in ustrezne nastanitve ter obšolskih ali prostočasnih dejavnosti. Te ovire se lahko pri dekletih in fantih kažejo različno, odvisno od njihovih individualnih okoliščin, starosti in bivanjskega okolja, pogosto pa jih še poslabšujejo regionalne razlike, zlasti razlike med mestnimi in podeželskimi območji glede razpoložljivosti storitev, dostopa do njih in njihove kakovosti. Začenjanje življenja v prikrajšanem položaju ima lahko dolgoročne posledice za njihov razvoj in možnosti za prihodnost. Prenos prikrajšanosti iz otroštva v odraslost ima družbene stroške. Po ocenah izguba v EU v povprečju znaša 3,4 % BDP letno³. Odpravljanje prikrajšanosti že v zgodnjem otroštvu je stroškovno učinkovita naložba, ki ne prispeva le k vključevanju, kognitivnemu razvoju in dobrobiti otrok, njihovim boljšim socialno-ekonomskim rezultatom in socialni mobilnosti, ko so odrasli, temveč tudi h gospodarstvu in družbi kot celoti;

³ OECD, Ekonomski stroški socialno-ekonomske prikrajšanosti v otroštvu v evropskih državah ([The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries \(EN\)](#)).

17. dobrobit družine otroku zagotavlja stabilnost in podporo ter postavlja temelje za osebno rast. Družine so osrednjega pomena za spodbujanje odpornosti in odpravljanje ranljivosti, ki prizadenejo otroke in odrasle. Te storitve imajo ključno vlogo pri razvoju strategij za preživetje in podpiranju zdravega razvoja otrok, kar bi bilo treba obravnavati zgodaj, s posebnim poudarkom na najzgodnejših fazah otroštva. Pri ogroženih otrocih bi morala biti ločitev od družine resnično zadnja možnost, kadar je to v otrokovo korist, in sicer šele po zagotovitvi ustrezne podpore. Horizontalni pristop k zaščiti otrok pomeni, da mora biti na voljo ustrezna oskrba v družini in skupnosti, pri čemer je treba poskrbeti, da alternativne oblike oskrbe zagotavljajo stabilnost, kontinuiteto in zaščitne ukrepe za dobrobit otrok.

Poleg tega bi morale učinkovite politike za boj proti revščini imeti celosten in večdisciplinaren pristop k potrebam gospodinjstev, pri čemer bi bilo treba upoštevati prisotne pritiske, povezane s časom, oskrbo, dohodkom in zaposlitvijo, ki pogosto pomenijo izziv za stabilnost in dobrobit družin z nizkimi dohodki, ob upoštevanju posebnih potreb enostarševskih gospodinjstev, ki se soočajo z večjim tveganjem revščine. Ti izzivi so dodatno zaostreni zaradi demografskih sprememb ter zelenega in digitalnega prehoda, vztrajnih vrzeli med spoloma pri dohodkih in poklicnih možnostih, pa tudi zaradi vzdržnosti sistemov socialne zaščite in pokojninskih sistemov. Politike, ki podpirajo družine pri prilagajanju spreminjajočim se trgom dela, novim zahtevam po spretnostih ter spreminjajočim se obveznostim oskrbe, prispevajo k ohranjanju dobrobiti otrok in enakih možnosti.

SVET EVROPSKE UNIJE –

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, NAJ v skladu s svojimi pristojnostmi in ob upoštevanju nacionalnih okoliščin:

18. **spodbujajo dobrobit otrok s krepitvijo gospodarske odpornosti.** Kot je poudarjeno v poročilu o prihodnosti konkurenčnosti EU, sta moč in dolgoročna blaginja Evrope med drugim odvisni od vključevanja in pravičnosti. Vlaganje v otroke zato ni le družbena obveznost, temveč tudi strateška naložba v prihodnjo konkurenčnost, stabilnost in kohezijo Evrope;
19. **pospešijo napredek pri doseganju cilja EU glede zmanjšanja revščine do leta 2030** in po potrebi cilja glede revščine otrok, pri tem pa upoštevajo pomen dostopa do osnovnih, cenovno dostopnih, vključujočih in visokokakovostnih storitev, uravnotežene zastopanosti spolov, kar zadeva udeležbo staršev na trgu dela, ter dohodkovne podpore in socialne pomoči kot ključnih elementov politik dejavnega vključevanja za odpravljanje tveganja revščine ali socialne izključenosti;
20. glede na nacionalne izzive **okrepijo izvajanje priporočila Sveta o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke**, ki je podporni okvir politike za boj proti revščini in socialni izključenosti otrok ter izboljšanje enakih možnosti za dobrobit pomoči potrebnih otrok in njihovih družin. Velik poudarek bi bilo treba nameniti temu, da se na podlagi nacionalnih akcijskih načrtov in nacionalnih poročil o napredku z ustreznimi naložbami in reformami odpravijo preostale vrzeli. Države članice bi morale po potrebi okrepiti sinergije z instrumenti EU, vključno z uporabo skladov EU, in spodbujati bolj uravnoteženo ozemeljsko pokritost pri zagotavljanju večdimenzionalnih storitev za otroke;

21. **še naprej izvajajo priporočilo Sveta o zadostnem minimalnem dohodku** za aktivno vključevanje. To priporočilo je okvir, na podlagi katerega naj bi zagotovili, da so vzpostavljene trdne socialnovarstvene mreže, ki z zadostno dohodkovno podporo in prejemki v naravi zagotavljajo dostojno življenje, hkrati pa ohranili spodbude za (ponovno) vključitev na trg dela in obstanek na njem za tiste, ki lahko delajo;
22. **da bi izboljšali bivanjska okolja in življenjske pogoje družin in otrok ter spodbujali vključujoče skupnosti**, ki temeljijo na socialni koheziji, smiselnih interakcijah in enakih možnostih, naj si države članice prizadevajo za to, da bi lahko bili notranji in zunanji prostori zasnovani tako, da bi vsem otrokom, tudi otrokom v ranljivem položaju, omogočali, da uspevajo in v celoti izkoristijo svoj potencial, s čimer bi prispevali k vključujoči, pravični, odporni in demokratični družbi;
23. **otroke po vsej EU opremijo s spretnostmi**, zlasti osnovnimi in digitalnimi, ki jih potrebujejo za uspešno izobraževanje ter osebno in poklicno življenje;
24. **okrepijo dejavno udeležbo otrok pri oblikovanju politik o zadevah, ki vplivajo na njihovo življenje**, in sicer z orodji, kot so platforma EU za udeležbo otrok ali drugi, starosti primerni strukturirani mehanizmi, ki otrokom iz različnih socialno-ekonomskih okolij in v vseh položajih, tudi otrokom v ranljivem položaju, omogočajo varno, vključujočo, dostopno in smiselno udeležbo pri odločanju. S temi mehanizmi bo zagotovljeno, da se bodo na podlagi mnenj otrok oblikovale in spremljale politike, ki spodbujajo njihovo dobrobit in enake možnosti po vsej Uniji;

25. **zagotovijo celosten pristop k dobrobiti otrok na vseh ustreznih področjih politike in na vseh ravneh upravljanja**, s posebnim poudarkom na otrocih v ranljivem položaju in njihovih družinah. To zajema prizadevanja za vključevanje dobrobiti vseh otrok⁴ v oblikovanje politik in spodbujanje tesnejšega usklajevanja med politikami, programi, storitvami⁵ in drugimi podpornimi ukrepi v različnih sektorjih. V dobrobit in razvoj otrok bi moral spadati tudi dostop do športa, kulture in prostočasnih dejavnosti. Celostni pristop je mogoče doseči s krepitvijo upravljanja evropskega jamstva za otroke ter podpiranjem nacionalnih koordinatorjev jamstva za otroke z ustreznimi viri in pooblastili, ki omogočajo učinkovito izvajanje celostnih politik in spodbujajo integrirane mehanizme upravljanja, ki krepijo sinergije med deležniki, ne da bi ustvarjali dodatne zahteve glede poročanja ali spremljanja, v skladu s potrebo po poenostavitvi. Pozornost bi bilo treba nameniti tudi krepitvi integriranih sistemov za zaščito otrok, da bi preprečili vse oblike nasilja in se borili proti njim⁶;
26. **ustrezno financirajo politike, ki podpirajo dobrobit otrok in njihovih družin, zlasti najranljivejših, tudi z izkoriščanjem priložnosti, ki jih ponuja financiranje EU**. Države članice bi morale v skladu z nacionalnimi okoliščinami dodeliti ustrezne zneske za boj proti revščini in socialni izključenosti otrok. Zagotavljanje, da se zadostna pozornost in viri še naprej namenjajo za dobrobit otrok, je bistveno za ohranjanje in krepitev evropskega socialnega modela;

⁴ Brez vsakršne diskriminacije otroka ali njegovih staršev ali zakonitih skrbnikov na kakršni koli podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

⁵ Platforme, kot so URBACT, platforma pakta za podeželje, evropska pobuda za mesta in tematska partnerstva urbane agende EU, ter platforme v okviru agende EU za mesta lahko okrepijo vzajemno učenje lokalnih oblasti o politikah za dobrobit otrok.

⁶ Priporočilo Komisije o razvoju in krepitvi integriranih sistemov za zaščito otrok v njihovo korist (april 2024).

POZIVA EVROPSKO KOMISIJO, NAJ:

27. **okrepi podporo državam članicam v boju proti revščini in socialni izključenosti otrok ter pri izvajanju evropskega jamstva za otroke**, tudi s podpiranjem financiranja projektov, ki se ukvarjajo z odpravljanjem revščine otrok, ter z nadaljnjim spodbujanjem vzajemnega učenja in izmenjave dobrih praks, v sodelovanju s koordinatorji jamstva za otroke, lokalnimi in regionalnimi organi, organizacijami civilne družbe in drugimi deležniki, ob upoštevanju posebnosti nekaterih regij, da se izboljša dobrobit pomoči potrebnih otrok. V skladu z okvirom kakovosti EU za vzgojo in varstvo predšolskih otrok ter barcelonskima ciljema naj še naprej podpira države članice pri naložbah v dostopne, vključujoče, cenovno ugodne in visokokakovostne storitve vzgoje in varstva predšolskih otrok, s posebnim poudarkom na otrocih v ranljivem položaju;

28. **še naprej podpira države članice, tudi prek Odbora za socialno zaščito**, pri izboljšanju kakovosti in razpoložljivosti podatkov, tudi z zbiranjem in uporabo podatkov, razčlenjenih po spolu, starosti in drugih ustreznih dejavnikih, da bi bolje opredelili neenakosti in podprli z dokazi podprto oblikovanje politik, spremljali dobrobit otrok in izvajanje evropskega jamstva za otroke; preuči načine za boljše ocenjevanje dolgoročnih učinkov reform in naložb, povezanih z otroki, da bi zagotovili, da ima vsak otrok enake možnosti za uspeh in uresničitev svojega celotnega potenciala;

29. **spodbuja pobude in ukrepe, s katerimi se za vse otroke utrjuje varno, vključujoče, dostopno, starosti primerno in avtonomijo spodbujajoče digitalno okolje** ter so v skladu z načeli dobrobiti otrok na spletu in preprečujejo digitalni razkorak, med drugim tudi z vključevanjem šol v spodbujanje večje ozaveščenosti o uporabi tehnologije; poudarja pomen zagotavljanja varnosti na spletu, zaščite otrok pred spletnim nasiljem, izkoriščanjem ter nezakonitimi in škodljivimi vsebinami, hkrati pa spodbujanja njihovo digitalno in medijsko pismenost, odpornost, ustrezno uporabo umetne inteligence in udeležbo prek digitalnega izobraževanja, ki je ustrezno njihovi starosti in zrelosti. Pozornost naj bo zlasti namenjena spletnemu nasilju na podlagi spola, ob zavedanju, da so dekleta nesorazmerno bolj prizadeta in da so lahko škodljivim spletnim vsebinam izpostavljeni tudi fantje. Spodbuja naj izvajanje celovitih ukrepov EU, ozaveščanje, izobraževanje otrok, mladostnikov, staršev in strokovnjakov ter sodelovanje z ustreznimi deležniki, vključno z organizacijami civilne družbe, da bi zagotovili, da zeleni in digitalni prehod podpirata pravice, varnost in dobrobit otrok ter celovit razvoj v spletnem in fizičnem svetu;
30. **v sodelovanju z državami članicami in ustreznimi deležniki razvije celovit pristop k ukrepanju v izrednih razmerah** in pri tem zagotovi, da je odzivanje v izrednih razmerah prilagojeno otrokom in da so vsi ukrepi prilagojeni posebnim potrebam vseh otrok ter ščitijo njihove koristi. To bi moralo zajemati vse vrste kriz, vključno z naravnimi nesrečami in nesrečami, ki jih povzroči človek, izrednimi zdravstvenimi razmerami, oboroženimi spopadi, podnebnimi spremembami in izrednimi humanitarnimi razmerami, ter zagotavljati neprekinjen dostop do osnovnih storitev, vključno z zaščito otrok, zaščito pred nasiljem, med drugim tudi na podlagi spola, varno evakuacijo in postopki za združitev družine, otrokom prilagojenim obveščanjem o tveganjih ter ukrepi za zgodnje opozarjanje in usklajevanje, s čimer bi se okrepila zaveza Unije, da bo v vseh okoliščinah spoštovala pravice in dobrobit otrok.

Referenčni dokumenti

1. Medinstitucionalni akti EU

Evropski steber socialnih pravic

2. Zakonodaja EU

Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji

Direktiva (EU) 2024/1385 o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini

3. Svet Evropske unije

Priporočilo Sveta (EU) z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke.

Priporočilo Sveta z dne 8. decembra 2022 o vzgoji in varstvu predšolskih otrok: barcelonska cilja za leto 2030

Sklepi Sveta o strategiji EU o otrokovih pravicah (2022)

Sklepi o evropskem in mednarodnem programu politike o otrocih, mladih in pravicah otrok (2024)

Sklepi Sveta z dne 27. maja 2025 o spodbujanju in varovanju duševnega zdravja otrok in mladostnikov v digitalni dobi

Priporočilo Sveta z dne 28. novembra 2022 o poteh do uspeha v šoli

Sklepi Sveta z dne 21. maja 2025 o inkluzivnih praksah, osredotočenih na učence, v vzgoji in varstvu predšolskih otrok ter šolskem izobraževanju

4. Evropski parlament

Resolucija „Otroci na prvem mestu – krepitev jamstva za otroke dve leti po njegovem sprejetju“ (2023)

5. Evropska komisija

Strategija EU o otrokovih pravicah (2021)

Priporočilo Komisije „Vlaganje v otroke: prekinimo krog prikrajšanosti“ (2013)

Priporočilo Komisije o razvoju in krepitvi integriranih sistemov za zaščito otrok v njihovo korist (2024)

Pregled razvoja na področju zaposlovanja in socialnih zadev v Evropi (2025)

Strategija EU za Unijo pripravljenosti za preprečevanje nastajajočih groženj in kriz ter odzivanje nanje (2025)

6. Eurostat

Otroci, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Children_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion

7. Odbor regij

Dobrobit otrok in otroški dodatki – evidentiranje sistemov otroških dodatkov v državah članicah EU

8. Eurofound

[Delo za otroke je pomembno: pregled zagotavljanja storitev in delovne sile v Evropi \(2025\)](#)

9. Združeni narodi

[Konvencija o otrokovih pravicah \(1989\)](#)

[Konvencija o pravicah invalidov \(2006\)](#)

[Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 \(2015\)](#)

[Cilji trajnostnega razvoja \(2015\)](#)

[The State of the World's Children, Ending child poverty: Our shared imperative](#) (Stanje otrok v svetu – Odpraviti revščino otrok: naša skupna naloga), UNICEF (2025)

10. Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)

[Doing Better for Children](#) (Zagotoviti dobrobit otrok)(2009)

[The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries](#)
(Ekonomski stroški socialno-ekonomske prikrajšanosti v otroštvu v evropskih državah OECD)
(2022)

[Treating all children equally?](#) (Enak pristop za vse otroke?)(2020)

11. Akademski članek

Clair, A. (2019). [Housing: an under-explored influence on children's well-being and becoming](#)
(Stanovanja: neraziskani vpliv na dobrobit in razvoj otrok). *Child Indicators Research*, zvezek 12,
str. 609–626.

12. Drugo

Eurochild

Vodilno poročilo Eurochilda za leto 2025 o pomoči potrebnih otrocih po vsej Evropi: Unequal
Childhoods: Rights on paper should be rights in practice (Neenakosti in otroštvo: pravice na papirju
bi morale biti pravice v praksi)

[Unequal-Childhoods-Rights-on-paper-should-be-rights-in-practice.pdf](#)

CHILDREN FIRST

Pilotna opazovalnica www.childrenfirstey.com

The [families in households typology](#): searching for families in social surveys (Družine v tipologiji
gospodinjstev: preučevanje družin v socialnih raziskavah) (2025)

COFACE

[Načrt za krepitev pravic in odpornosti evropskih družin \(2025\) rEUsilience](#)

[Otroški kompas 2030: Oblikovanje zdrave družbe, okolja in gospodarstva, primerne za otroke, COFACE Families Europe](#)

[Utiranje poti za jamstvo za otroke z invalidnostjo, COFACE Families Europe](#)

[Poročilo Evropskega observatorija za družinsko politiko: Za večjo integracijo družinske politike po vsej Evropi, COFACE Families Europe \(2023\)](#)

[Ključne ugotovitve: vloga preventivnih sistemov pri izvajanju Evropskega jamstva za otroke, COFACE Families Europe \(2024\)](#)

[Informativni list o vrzeli v otroškem varstvu v Evropski uniji |COFACE Families Europe](#)

Save the Children

[Child Poverty: The Cost Europe Cannot Afford \(Revščina otrok: cena, ki si je Evropa ne more privoščiti\) \(2025\)](#)

[Fighting Child Poverty in Europe: A call to action for EU policymakers \(Boj proti revščini otrok v Evropi: poziv političnim odločevalcem EU, naj ukrepajo\) \(2024\)](#)

[Investing in Childhood: Charting a path to end child poverty across Europe \(Vlaganje v otroštvo: načrtanje poti za odpravo revščine otrok po vsej Evropi\) \(2024\)](#)

[Guaranteeing Children's Future: How COVID-19, cost-of-living and climate crises affect children in poverty and what governments in Europe need to do \(Zagotavljanje prihodnosti otrok: kako kriza zaradi COVID-19, kriza življenjskih stroškov in podnebna kriza vplivajo na revne otroke in kaj morajo storiti vlade v Evropi\) \(2023\)](#)